

Пилипенко Т.Б.

вчитель української мови та літератури Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 153

Інноваційні технології у шкільній методиці

Перед сучасною школою стоїть завдання, яке висуває перед нею суспільство, – сформувати цивілізовану, конкурентоздатну, технічно розвинену особистість за допомогою впровадження інноваційних методів навчання та виховання.

У центрі навчального процесу, орієнтованого на особистість учня, знаходиться дитина, її пізнавальна і творча діяльність. Під час такого процесу відповідальність за успіх навчальної діяльності переважно беруть на себе учні, а роль вчителя зовсім відмінна від тієї, що орієнтована на традиційне навчання.

Задача сучасного вчителя – створити такі комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність.

У наш час технологічного прогресу в суспільстві постійно зростає потреба в комп'ютерних технологіях: вони необхідні і вдома, і на робочому місці. Школи більше не можуть дозволити собі залишатися осторонь, тому в навчальний процес активно впроваджується робота з комп'ютером не тільки на уроках інформатики, але й під час вивчення інших предметів.

Однак, слід зазначити, що найважливішою складовою процесу навчання є не комп'ютери, а вчителі, озброєні методиками застосування комп'ютерних технологій. Однією з таких методик є самостійне створення учнями навчального проекту, який базується на проблемності навчання, адже, де немає питання або проблеми, або де немає перешкоди, яку потрібно подолати, процес мислення сходить нанівець. Проблема встановлює мету думки, а мета контролює процес мислення.

В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, умінь орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного і творчого мислення. Реалізація методу проектів і дослідницького методу на практиці веде до зміни позиції вчителя. З носія готових знань він перетворюється на організатора пізнавальної, пошукової та дослідницької діяльності своїх

учнів.

Навчальний проект – організаційна форма роботи, яка орієнтована на засвоєння навчальної теми або навчального розділу і становить частину стандартного навчального предмета або кількох предметів. У школі її можна розглядати як спільну навчально-пізнавальну, дослідницьку або ігрову діяльність учнів (індивідуальну, парну, групову), що мають спільну мету, застосовують ті ж самі методи і способи ігрової діяльності, спрямовані на досягнення спільного реального результату, потрібного для вирішення деякої вагомої проблеми.

Навчальний проект передбачає диференційований підхід до навчальної діяльності. Так для обдарованих учнів під час роботи над навчальним проектом підбираються завдання підвищеної складності, теоретичні питання, які потребують глибокого вивчення, дослідження певних тем на вибір учня, завдання та проекти, при виконанні яких не можна одержати однозначної відповіді, завдання олімпіадного характеру. Метод проекту передбачає створення мультимедійної презентації, веб-сайту та публікації на запропоновану вчителем тему, пов'язану з реальним життям учнів.

Використовуючи в навчальному процесі створену учнями презентацію, можна розвивати в учнів такі уміння і навички, як вміння стисло формулювати свою думку, виступати перед аудиторією, використовувати різні мультимедійні засоби і можливості. Створення публікації вчить використовувати повні речення, розраховані на читання однією людиною, комбінувати тексти і зображення, періодично висвітлювати хід та результати досліджень, розвиває творчі можливості учнів. Веб-сайт дає можливість спілкуватися з широкою аудиторією та збирати інформацію з різних регіонів.

Після того як складено план навчального проекту, сформульовано тему і ключове питання, учні для збору інформації і поглиблення знань повинні звернутися до комп'ютера, тому треба їм надати можливість використовувати Інтернет для проведення досліджень, участі у веб-проектах та публікації самостійно розроблених матеріалів. Учителем повинен продумати і організувати найбільш придатну практику використання комп'ютерів для роботи учнів.

Після збору інформації, проведених досліджень, систематизації дібраного матеріалу учні створюють мультимедійну презентацію. До речі, такий вид роботи можна використовувати не тільки під час презентації навчальних та наукових проектів, а й для організації демонстрації змісту навчання, завдань, підсумків роботи на уроках, для демонстрації

графіків, схем і таблиць, демонстрації даних, що зберігаються в документах, створених за допомогою графічних редакторів і табличних процесорів, для представлення даних з мультимедійних енциклопедій і довідкових бібліотек, записаних на компакт-дисках та розташованих в Інтернеті, для демонстрації результатів досліджень та опитувань різних типів.

Одним із методів зосередження уваги учнів на змісті їхніх презентацій є створення її основної структури. У цьому допоможе комп'ютерна програма Microsoft* Power Point*. Уміння створювати презентацію розвиває у дітей уміння вибирати головне, чітко і лаконічно формулювати висновки, розкриває можливості програми Microsoft* Power Point*, а також розвиває творчі здібності учнів під час оформлення слайдів для презентації.

Перед створенням публікації до навчального проекту учнів треба ознайомити із їх можливостями використання програми Microsoft* Publisher. Так можна створити інформаційний бюлетень клубу або шкільної міні-газети, розподіливши між учнями обов'язки редакторів, кореспондентів, журналістів, письменників та дизайнерів, можна організувати видання календаря з інформацією про важливі події у школі, дуже цікавим буде розробка власних візиток, запрошень на певні свята тощо.

І останнє, що створюється учнями під час роботи над навчальним проектом, це учнівський веб-сайт, який з успіхом можна використовувати як інформаційний ресурс для інших учнів, для встановлення зв'язку з іншими учнями у світі, як засіб пошуку партнерів для здійснення завдань проекту, для опублікування результатів оглядів і анкетних опитувань, для подання учнівських творів, наприклад, віршів, оповідань і наукових робіт, для створення інтерактивної газети чи журналу, що відображає події з життя школи. Для створення простого веб-сайту, який буде швидко завантажуватися, найкраще використовувати Microsoft* Publisher. Проте для розробки складного сайту або такого, що потребує постійного оновлення, краще використовувати програму Microsoft* Front Page, яка призначена для створення веб-сайтів та для управління ними.

Отже, якщо вчитель зацікавлений у результатах своєї роботи, якщо йому не байдуже, чи із захопленням діти виконують його завдання, чи ні, якщо вчитель бачить у дітях майбутнє держави, бачить в них цивілізовану особистість, яка не боїться висловлювати свої думки і здатна творчо мислити, то він буде знаходитись у постійному творчому пошуку нових методів та прийомів навчання, які є сучасними і цікавими в першу чергу для учнів.